

YmpäristöAgro

- **YmpäristöAgro hanke tiedottaa maatalouden ympäristöasioista Pohjois-Pohjanmaalla 2008-2011**

Luento ympäristökuiskaajapäivillä tammikuussa 2011 (26.1.2011)

- Taimi Mahosenaho, YmpäristöAgro
- ProAgria Oulu/Maa- ja kotitalousnaiset

www.proagria.fi/oulu YmpäristöAgro- hanke

YmpäristöAgro -hanke

2008 -2011 Pohjois-Pohjanmaan

1. **maaseutuympäristön hoidon,**
2. **ympäristöystävällisten tuotantomenetelmien,**
3. **luomuviljelyn,**
4. **eläinten hyvinvoinnin edistäminen**

- Pääkohderyhmänä maa- ja metsätaloudessa toimivat
- Hallinnoija **ProAgria Oulu**
- Yhteistyö: MTK- Pohjois-Suomi
- Rahoitus: Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto

- **HANKEPÄÄTÖS saapui 1.4. 2009,**
- **toteutus aloitettu 6.2.2008**

www.proagria.fi/oulu YmpäristöAgro- hanke

YmpäristöAgro -hanke

2008-2011

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto: Eurooppa investoi maaseutualueisiin.

Maaseuturahasto / MMM
 YK
 Järjestöt (Suomen kotiseutuliiton koordinoima)

www.proagria.fi/oulu YmpäristöAgro- hanke

Mukana teemoissa

Maaseuturahasto / MMM
 YK
 Järjestöt (Suomen kotiseutuliiton koordinoima)

www.proagria.fi/oulu YmpäristöAgro- hanke

TULOKSIA tammikuussa 2011:

YmpäristöAgro infotilaisuuksia pidetty 154 kpl

Osallistujia ollut 4731 hlö

(tavoitteet 3000 hlö + 150 infoa) -alkaen kevästä 2008 – 25.1.2011)

www.proagria.fi/oulu YmpäristöAgro- hanke

YmpäristöAgro

- Viljelymaan hoito ja lannoitus ympäristötuen mukaisesti – luonnonhoitopellot
- Hyviin satoihin ympäristöä kuunnellen
- Valkuaiskasvi infot
- Suojaikaista tietoisuutta
- Liity Luomuun
- Riukuaita kruunaa perinnemaiseman
- MAISEMA-LUMO-PB
- Perustaisinko suojavyöhykkeen?
- KOSTEIKOT JA EI TUOT. INVESTOINNIIT
- Lammas maiseman hoitajana
- Tukihaku infot
- ILMASTO ja maaseudun elinvoimaINFOT

ESIMERKKEJÄ YmpäristöAgro INFOISTA

www.proagria.fi/oulu YmpäristöAgro- hanke

YmpäristöAgron tiedotusosiot:

- 1. Viljelijöiden info-päivät (ennen tukihakua, MTK)
- 2. Vesiensuojelu info-kampanja
- 3. Luonnonmukaisen viljelyn edistämisen -infot
- 4. Eläinten hyvinvoinnin edistämisen -infot
- 5. Ympäristötuen mukaisen lannoituksen ja peltoviljelyn ympäristöasioiden infot
- 6. Erityistukien käytön edistämisen -infot
- Aiheina maisema- luonnon monimuotoisuus-, perinnebiotoopit-suojavyöhykkeet ja kosteikot viljelyalueilla ja metsissä
- 7. Maatilan luonnon monimuotoisuuden-kartoituksen infopäivät
- 8. Ei tuotannollisten investointien edistäminen tiedottamalla (kosteikot, perinnebiotoopit)
- 9. Infohanketyöryhmä

www.proagria.fi/oulu YmpäristöAgro- hanke

Hankkeen taustaa ja tarve:

- **Maaseutu- ja ympäristöhoidon, vesiensuojelun ja eläinten hyvinvoinnin suhteen on EU:n, valtion ja kuluttajien taholta asetettu huomattavia tavoitteita.**
- Tavoitteisiin liittyen maatalouden tukijärjestelmiin tulee yhä enenevässä määrin **uusia säännöksiä** ja sitoumusehtoja.
- **Uusia rahoitusmahdollisuuksia ja keinoja syntyy** tukijärjestelmien ja tekniikan kehittymisen myötä.
- **Tukijärjestelmät ovat osa maaseudun kehittämissuunnitelmaa.**
- Viljelijän ja neuvojen täytyy osata soveltaa käytännössä (esimerkiksi olemassa olevien säännösten: tilatuen, perusympäristötuen, erityistukien, investointitukien ja hyvien uusien menetelmien mahdollisuudet ja edellytykset ympäristö- ja eläinten hyvinvointiasianssa.)
- **Huomattava informaatiotarve**

www.proagria.fi/oulu YmpäristöAgro- hanke

YmpäristöAgron tavoitteet:

- Välittää kentälle ja käytäntöön uusin tieto maaseutuohjelman mukaisista tavoitteista, syistä ja menetelmistä.
- painottuu maatalouden ympäristöasioihin, eläinten hyvinvointiin ja luonnonmukaisen viljelyn edistämiseen.
- Hyödyntää maaseutu- ja ympäristöhoidon käytettävissä olevia rahoitusmuotoja.
- Kuluttajille halutaan tuoda esille ympäristöasioiden huomioimista maataloudessa positiivisten esimerkkien avulla.

www.proagria.fi/oulu YmpäristöAgro- hanke

Pohjois-Pohjanmaan maatalous on keskittynyt viljaviin jokilaaksoihimme ja merenrantalakeuksille

www.proagria.fi/oulu YmpäristöAgro- hanke

Maatalous ylläpitää avointa maisemaa ja kyläympäristöjä

- EU aikana tuotantomenetelmien ympäristöasioita paljon huomioitu
- Jokilaaksoihin keskittyneessä maataloustuotannossa ympäristöseikkoja kannattaa edelleen kehittää

www.proagria.fi/oulu YmpäristöAgro- hanke

Odotukset eurooppalaisesta maataloudesta

Ennen	Nyt
Riittävä ruoan tuotanto	Riittävä ruoan tuotanto Laadukas ja turvallinen ruoka
	Vastuu ympäristöstä ja maisemasta Tuotantoeläinten hyvinvointi

www.proagria.fi/oulu YmpäristöAgro- hanke

Ympäristö Agro

Viljelijä – näitä tuotat, näihin vaikutat

Työtä muille

Maatalousalueiden luonnon monimuotoisuus

Elävä maaseutu

Hoidettu maaseutumaisema

Suomalaista ruokaa

www.proagria.fi/oulu YmpäristöAgro- hanke

Ympäristö Agro

**Avointa viljelymaisemaa on vähän – säilyy vain viljelemällä!
Myös luonto tarvitsee avoimia aloja!**

Maamme kokonaisuudesta

Metsää 69 %

Suota 11%

Vettä 10 %

Avointa viljelymaisemaa vain 6,5 % !!!

Rakennettua ympäristöä 3,5 %

www.proagria.fi/oulu YmpäristöAgro- hanke

Ympäristö Agro

Kyläyhdistysten kanssa hyvä yhteistyö maiseman- ja luonnonhoidon neuvonnassa –talkootoimintaa hankkeissa

- lintujen elinympäristöjen hoitoon riistapuolella kiinnostusta (esimerkkikuvat talkoista -07 Leiviskänrannan metsästäjät ry ja Revonlahden kotiseutu ja kyläyhdistykset)

www.proagria.fi/oulu YmpäristöAgro- hanke

YmpäristöAgro

Hankkeen eri vastualueilla yhdyshenkilöt

- **YmpäristöAgro hanke:** ProAgria Oulu / Oulun Maa- ja kotitalousnaiset, hankevastaava Taimi Mahosenaho, 040 551 7807
- **Maiseman- ja luonnonhoito, erityistuet:** ProAgria Oulu / Oulun Maa- ja kotitalousnaiset, maisemasuunnittelija Maarit Satomaa, 040 566 7924
- **Eläinten hyvinvointi:** ProAgria Oulu, kotieläinagronomi, maaseutuneuvonnan vastaava Virpi Huotari, 0400 786 933
- **Luonnonmukainen tuotanto:** ProAgria Oulu, luomuneuvonnan vastaava Olli Valtonen, 040 735 5519
- **Ympäristötuen mukainen lannoitus ja maanhoito:** ProAgria Oulu, kasvinviljelyneuvonnan vastaava Risto Jokela, 0400 285 294
- **Tuki-infot:** MTK-Pohjois-Suomi, Sirpa Törmikoski, 020 413 3503, 044 339 2319

www.proagria.fi/oulu YmpäristöAgro- hanke

Ympäristö Agro

Netissä

- www.proagria.fi/oulu > ajankohtaista > koulutukset ja tapahtumat > YmpäristöAgro
- www.proagria.fi/oulu > palvelut > projektit > YmpäristöAgro

www.proagria.fi/oulu YmpäristöAgro- hanke

Ympäristö Agro

Kokemuksia YmpäristöAgrosta

- Paljon osallistujia
- Positiivista palautetta saatu
- Infon jälkeen moni huomaa myös oman tilansa kohteet
- Työnäytökset hyviä vetonauloja
- -> lehdistö saa kuvallisia juttuja

www.proagria.fi/oulu YmpäristöAgro- hanke

YMPÄRISTÖAGRON LUOMUKYSELY

- Kirjeitse tiedotettu kaikille luomutiloille – vastaukset nettiin
- 41 vastausta (määrä n. 10 % luomutiloista – kyselyä mahdollisesti voidaan jatkaa)
- Kyselyn jatkaminen 2011 –tunnit hankkeelle 420201
- UUDEEN 2011 P-P ELY-keskuksen UUTENA TAVOITE- TEEMANA LUOMUN + LUOMUMENETELMIEN KÄYTÖN EDISTÄMINEN**
- + edelleen jatkuu myös lietalanنان sijoitusmenetelmän käytön edistäminen

www.proagria.fi/oulu YmpäristöAgro- hanke

Tuloksia:

- Yhteydenpitoväline tilojen välillä: I - Sähköposti ja II -kirjeet**
1. (EI JUURI FACEBOOK, EIKÄ TWITTER - MUTTA OSA EHDOTTI NETTI- tai SKYPEKOKOUSTA)
- Halu antaa oman tilan tiedot yhteiselle jakelulistalle:**
1. Tilojen välinen osto ja myynti - 38 tilaa / 41 tilasta
2. Yhteistilaukset 35 tilaa /41 tilasta
3. Halu saada mentoriapua 23 tilaa /41 tilasta
4. Halu ANTAA mentoriapua 20 tilaa /41 tilasta (hyvä !!!) --antavat tietonsa
5. Halu toimia KUMMITILANA 13 tilaa /41 tilasta (hyvä!!!) - ...
- Yhteistilauksista eniten kiinnosti siemenet (+ lannoitteet)**
- Tilojen välinen osto+myynti -> molempia monia tuotteita -**
- Valkuaisrehut, siemenet, rehuvilja, nurmirehu, mansikat, karitsat, vasikat.....
- Luomutiloilta myytävien tuotteiden nettimarkkinointi kuluttajille**
1. Toivomus Luomuyhdistyksen sivuille (31/41)
2. Toivomus ProAgria Oulun sivuille (19/41)

www.proagria.fi/oulu YmpäristöAgro- hanke

Erityistukisopimusten määrät

MAATALOUDEN YMPÄRISTÖTÖEN ERITYISTUKISOPIMUKSET	Helmikuu 2010	2010 helmikuussa
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Sopimus		
Ei kuuttamattomat investoinnit	2	
Vakuvakuun käsitt. 5 v.	106	
Sääntötoimia ym. 1)	87	
Turvapelt-pätkä nurmiv.	98	
Leikat.sijitt.pelttoon	304	
Lannan käyttö	304	
Suogrypölyty 5 v ja 10 v.	127	
Koestikko 10 v	1	
Lumo + malmema 5 v. ja 10 v.	198	
Purinebittopotti	207	
Pohjaviesi peltovi	17	
Akkupölyrohu	138	
Luomu sopimus	408	
20 muuttanut sopimukset	105	
YHTEENSÄ	2 373	

www.proagria.fi/oulu YmpäristöAgro- hanke

UUSI TUKIKAUSI 2014 alkaen.....
-ympäristö- ja kehittäminen korostuvat

- Suoriin tukiin vihreä osa – tiettyjä uusia ympäristö-ehtoja ---->
- Ne korvaisivat osan täydentävistä ja ympäristötuen ehdoista
- Perusympäristö-tukeen uusia vaatimuksia ?
- Ykköspilariin (cap) kansallinen osarahoitus mahd?

www.proagria.fi/oulu YmpäristöAgro- hanke

UUSI OHJELMAKAUSI:
CAPin tärkeimmät tavoitteet, joiden tuilla pyritään :

- 1. Eurooppalaisen ruuantuotannon turvaaminen**
- 2. Luonnon huomioon ottaminen viljelyssä**
- 3. Alueellisen tasapainon säilyminen**
- 4. Maaseudun monimuotoisuuden säilyminen** (esim. toisiaan tukevat elinkeinot)

• Suuri yleisö saatava ymmärtämään viljelijöiden yhteiskuntaa hyödyttävästä osuudesta -> Maataloustuki lopulta kaikkien veronmaksajien ja kuluttajien etu

www.proagria.fi/oulu YmpäristöAgro- hanke

Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelma 2007-2013

- 1. Elinvoimaisen** ja toimivan maaseudun säilyminen,
- 2. Ympäristön** tilan parantaminen
- 3. Uusiutuvien luonnonvarojen kestävä** käytön varmistaminen.

MAASEUTURAHASTO RAHOITTAÄ –
Tuet, kehittämissuunnitelmat, investoinnit

www.proagria.fi/oulu YmpäristöAgro- hanke

 Maaseutuohjelman rahoitussuunnitelma toimintalinjoittain 2007-2013		
Toimintalinja	Julkinen rahoitus yht. (milj. euroa)	
Toimintalinja 1	n. 504	Koulutus+invest ym
Toimintalinja 2	5 406	VILJELIJÄTUET, YMPÄRISTÖ
Toimintalinja 3	433	Elinkeinot, palv., kylät yms
Toimintalinja 4	242	Leader linjoilla 1-3
Tekninen apu	40	
Yhteensä	n. 6 625	(= n.6,6 mrd)
TOIMINTALINJA 2 KÄYNNISTYI 2008 TUKIHAUSSA (huhti) – tiedotushankkeet linjalla 1 tiedottavat siitä		
		
www.proagria.fi/oulu YmpäristöAgro- hanke		

 Maaseudun tulevaisuus ja ympäristö?	
<ul style="list-style-type: none"> • Ympäristön tila ja väestön kasvu tuovat kysyntää maaseudun tuotteille -> ruoalle ja energialle • Lähellä tapahtuva tuotanto ja omavaraisuudesta huolehtiminen korostuvat • Ympäristövastuulliset tuotantomenetelmät ovat osa tuotantostrategiaamme ja maaseudun kokonaisvaltaista kehittämissuunnitelmaa 	
	
www.proagria.fi/oulu YmpäristöAgro- hanke	

 Omia aikaisempia kokemuksia EU maaseudun hanketyöstä vuodesta 1994	
<ul style="list-style-type: none"> • Hanketyötä ja Ympäristötuen koulutusta ja neuvontaa koko EU kauden ajan • EMOTR, ELMA, LEADER, YMPÄRISTÖTUEN KOULUTUS 	
<ul style="list-style-type: none"> • VT 4 maisemanparantamisen yhteistyöhanke 1994-1996 • -11 kunnan alueella (Kuivaniemi, Ii, Haukipudas, Oulu, Kempele, Liminka, Rantsila, Pulkki, Piippola, Kärsämäki, Pyhäjärvi) • Kalajokilaakson kulttuurimaisemaprojekti 1996-1999 • -3 kunnan alueella (Nivala, Haapajärvi, Reisjärvi. Reisjärven osuus Keski-Pohjanmaan MSK) • Keskellä virtaa liioki 1998-2000 • -4 kunnan alueella (Ii, Yli-Ii, Pudasjärvi, Taivalkoski) • Matka Kylämaisemaan 2000-2004 • -7 kunnan alueella (Siikajoki, Ruukki, Rantsila, Pulkki, Kestilä, Piippola, Pyhäntä) • Maaseutuympäristöstä työtä ja toimeentuloa 2004-2005 selvitys • Maatilan luonto -nettisivusto ja koulutusmateriaalin tuotanto 2005 • Maisema ja bioenergia+ Sopimuksellisuus hankkeet ->2006 -2008 • Maatalouden ympäristötukeen liittyvät hankkeet 1995-2007 • YmpäristöAgro -> 2008-2011 	
	
www.proagria.fi/oulu YmpäristöAgro- hanke	